

Yeni tarix, yeni reallıqlar

Prezident İlham Əliyev müasir çağırışlara əsaslanan pragmatik siyasət yürüdür

Bu gün dünyamız çox gərgin tarixi proseslərdən keçir. Yaxın-uzaq ölkələrdə baş verən hadisələr hər bir dövlətin daxili və xarici siyasətində, mövcud reallıqların nəzərə alınmasında, gələcəklə bağlı çağırış və hədəflərin müəyyənləşdirilməsində nə qədər mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini sübuta yetirir.

Mürəkkəb, ziddiyyətlərlə dolu dünyamızda dövlətin inkişaf xəttini qoruyub saxlamaq, yaranmış reallıqları yeni fürsətlərə çevirmək, toqquşan maraqlar arasında tarazlığı təmin etmək ölkə rəhbəri üçün fəvqəladə bacarıqdır. Bu baxımdan İlham Əliyevin xüsusilə xarici media qurumlarına verdiyi müsahibələr ölkə həqiqətlərinin beynəlxalq auditoriyaya düzgün çatdırılması, Azərbaycanın informasiya müharibəsində üstünlüyü üçün son dərəcə önəmlidir. Eyni zamanda belə müsahibələr, suallara cavablarda verilən bəyanatlar, mesajlar, Azərbaycanın müxtəlif ölkələrlə faydalı əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafında da mühüm rol oynayır. Dövlət rəhbərimizin bu günlərdə Çinin "China Global Television Network" televiziya kanalında yayımlanmış müsahibəsi də bu baxımdan istisna olmadı.

Ulu Öndərin formalaşdırdığı möhkəm təməllər

Çin Xalq Respublikası ilə münasibətlərin inkişafı Azərbaycanın xarici siyasət prioritetlərində mühüm yer tutur. Çünki Çin global müstəvidə bir çox sahələrdə həlledici rol oynayan, dünyanın əsas güclərindən biri kimi planetimizin mənzərəsinə ciddi şəkildə təsir göstərən ölkələrdəndir. Azərbaycanın müstəqilliyi dövründə Çinlə münasibətlərin inkişafında Ümummilli Lider Heydər Əliyev müstəsna rol oynayıb. Ulu Öndərin Çinə səfərləri, burada keçirdiyi görüşlər, imzalanmış əməkdaşlıq sənədləri və bu sənədlərdə müəyyən edilmiş tədbirlərin icrası istiqamətində görülən işlər münasibətlərin inkişafı üçün möhkəm təməl formalaşdırıb. Azərbaycanın hələ dünyada o qədər də tanınmadığı, keçmiş ittifaq respublikası kimi informasiya blokadasında qaldığı, beynəlxalq əməkdaşlıq imkanlarını genişləndirməyə böyük ehtiyac duyduğu həmin çətin ərəfədə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin söyləri sayəsində Çinlə münasibətlərdə əldə edilmiş mühüm nəticələr çox böyük nailiyyət idi.

Yeni tarix, yeni reallıqlar

**Prezident İlham Əliyev
müasir çağırışlara
əsaslanan pragmatik
siyasət yürüdür**

Əvvəli 1-ci səh.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin rəhbəri kimi Ulu Öndərin Çinlə əlaqələrə xüsusi önəm verməsi heç də təsadüfi deyildi. Strateji düşüncəyə, geniş bilgilərə, gələcəyə müdrik baxışa malik lider kimi Ulu Öndər hələ o vaxt yaxın onilliklərdə Çinin dünyada hansı mövqelərə gəlib çatacağını çox gözəl bilirdi. O, bu ölkənin inkişaf proseslərini diqqətlə izləyirdi. Ümummilli Liderin SSRİ Nazirlər Soveti Sədri birinci müavini vəzifəsində çalışdığı illərdə Çin nümayəndələri ilə keçirdiyi bir çox görüşlər də bu böyük dövlət adamında həmin ölkənin inkişaf dinamikası barədə aydın təsəvvürlər formalaşdırmışdı. Ona görə də Azərbaycanın müstəqilliyi dövründə mövcud əməkdaşlıq perspektivlərindən hər iki ölkənin faydalana bilməsi üçün bütün imkanlardan istifadə etməyə çalışırdı.

Heydər Əliyevin formalaşdırdığı möhkəm təməllər üzərində Azərbaycan və Çin münasibətləri xeyli inkişaf edib. Hazırda iki ölkə arasında əməkdaşlıq davamlı inkişaf yolundadır. Dövlətimizin rəhbəri İlham Əliyevin müsahibədə də qeyd etdiyi kimi, bu gün Azərbaycan-Çin əməkdaşlığının gündəliyi 30 il əvvəlkindən daha genişdir. Bu münasibətlər qarşılıqlı hörmət və dostluq üzərində qurulub.

Uzlaşan mövqelər

Hazırda Azərbaycan-Çin münasibətlərində yeni bir mərhələ başlanıb. Bu mərhələni ikitərəfli əlaqələrdə əldə etdiyimiz nailiyyətlər formalaşdırır. Həm də bu mərhələ Azərbaycan və Çinin bundan sonra da birgə irəliləmək əzmində olduğu uzun bir yolun başlanğıcıdır. Hər iki ölkənin mövqə yaxınlığını, gələcəyə birgə aydın baxışı, mövcud potensialdan sosial-iqtisadi inkişaf, sülh və təhlükəsizlik, insanların rifahı naminə faydalanmaq istəyini regionun siyasi, habelə nəqliyyat marşrutları xəritəsindən duymaq mümkündür. Dövlət rəhbərimizin də bəyan etdiyi kimi, beynəlxalq gündəliyə aid təməl məsələlər - suverenlik, müstəqillik, ərazi bütövlüyü, digərlərinin daxili işlərinə qarışmamaq məsələləri Azərbaycan və Çinin mövqelərinin üst-üstə düşdüyünü göstərir. Hər iki ölkənin mövqeləri iqtisadi əməkdaşlıq sahələrində də uzlaşır. Ölkələrimiz arasında ticarətin həcmi getdikcə artmaqdadır. Bu sahədə çox böyük potensial mövcuddur. Azərbaycan və Çin münasibətlərini daha da sıxlaşdıracaq yeni nəqliyyat marşrutları həyata vəsiqə qazanır. Bu layihələr böyük sosial-iqtisadi faydalardan əlavə regional təhlükəsizliyə, sabitliyə, dayanıqlı inkişafa da çox mühüm töhfə verir.

Azərbaycanla Çinin hakim partiyaları arasında da çox sıx əlaqələr var. Yeni Azərbaycan Partiyası uzun illərdir ki, Çinin hakim partiyası ilə yaxından əməkdaşlıq edir. Ötən onilliklər ərzində iki partiya arasında təmaslar qurulub, təmsilçilərinin qarşılıqlı səfərləri həyata keçirilib, təcrübə mübadiləsi aparılıb. Bütün bunlar da münasibətlərin inkişafına töhfə verən önəmli məqamlardır. Partiyalar arasındakı təmasların yaratdığı əməkdaşlıq formatı Azərbaycanla Çin arasındakı ikitərəfli əlaqələrin inkişafında yekdil siyasətin olmasının daha bir göstəricisidir.

Azərbaycana dost ölkə

Rəsmi Pekinin həyata keçirdiyi düzgün siyasət nəticəsində dünyada Çinin dostlarının sayı artmaqdadır. Bu, bir tərəfdən beynəlxalq nüfuzun göstəricisi, digər tərəfdən isə dünyanın aparıcı dövləti kimi Çinin prinsipial məsələlərdə ədalətli mövqeyinin, başqa ölkələrə dost kimi yanaşmasının təzahürüdür. Azərbaycan da hər zaman Çinin dost münasibətini real əməllərdə hiss edən və bu münasibəti yüksək dəyərləndirən ölkələrdəndir. Dövlət rəhbərimiz müsahibəsində yada saldı ki, COVID-19 başlayanda peyvəndlərin olmaması səbəbindən ölkəmiz böyük çətinliklərlə üzləşəndə Azərbaycana yardım edən yeganə ölkə məhz Çin olub. Xatırladaq ki, pandemiyanın gərgin vaxtlarında, dünyanın inkişaf etmiş ölkələri öz vətəndaşlarına lazım olandan qat-qat çox həcmdə peyvənd tədarükü edir və o dövrün terminologiyası ilə desək, peyvənd millətçiliyi ilə məşğul olur, başqa ölkələrin, xüsuslə Qoşulmama Hərəkatındakı kəsib ölkələrin lazımı sayda peyvənd əldə etmək imkanlarını məhdudlaşdırırdılar. Problemin aktuallığını nəzərə alaraq Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi Azərbaycan Prezidenti bu məsələni BMT səviyyəsində qaldıraraq BMT Baş Assambleyasının üçüncü komitəsi səs çoxluğu ilə COVID-19-a qarşı vaksinlərin ədalətsiz paylaşmasına dair qətnamə qəbul etmişdi. Belə bir zamanda Çinin başqa aparıcı ölkələrdən tamamilə fərqli davranması əsl dostluğun təcəssümüdür və dostun dar gündə tanınması reallığının, Azərbaycan-Çin münasibətlərinin sınaqlardan uğurla çıxmasının tarixi təsdiqidir.

"Bir kəmə, bir yol"la gələcəyə doğru birlikdə

Çinlə səmərəli əməkdaşlıq münasibətləri regional bağlantı mərkəzinə çevrilməyi əsas inkişaf hədəflərindən biri kimi

müəyyənləşdirən Azərbaycanın maraqlarına bu cəhətdən də uyğun gəlir. Kifayət qədər geostrateji mövqedə, "Şərqi-Qərb" və "Şimal-Cənub" nəqliyyat marşrutları üzərində yerləşən ölkəmiz bu coğrafi üstünlükdən istifadə etmək üçün son illər ardıcıl addımlar atmaqdadır. Nəqliyyat infrastrukturuna böyük sərmayə qoyuluşu, infrastruktur sisteminin inkişafı burada mühüm yer tutur. Azərbaycan son onilliklərdə bu istiqamətdə ciddi uğurlar qazanır. Bu gün ölkəmiz Çinin irəli sürdüyü "Bir kəmə, bir yol" layihəsinin əsas iştirakçılarından. Azərbaycan bu layihəyə hazır infrastrukturla qoşulub. Texniki imkanlar daha da inkişaf etdirilir. O cümlədən Bakı Beynəlxalq Ticarət Limanı genişləndirilir, Şərqi-Qərbə daşınan yüklərin həcmi artmasına paralel olaraq yükaşıma baxımından hər hansı problemlərin yaranmaması üçün əlavə imkanlar yaradılır. Eyni zamanda gəmiqayırma zavodunun genişləndirilməsi, ildə 6-8 deyil, 10-20 gəminin inşası nəzərdə tutulur.

Vətən müharibəsindəki tarixi zəfərimizdən sonra regionda yaranmış yeni reallıqlar, o cümlədən Zəngəzur dəhlizinin açılması perspektivləri bu sahədə çox böyük imkanlar ortaya qoyur. Bu məqama Azərbaycan Prezidenti də müsahibəsində xüsusi toxundu. Bəyan etdi ki, Azərbaycan ərazisindən təkcə Bakı-Tbilisi-Qars kimi bir yol keçməyəcək, o cümlədən Zəngəzur dəhlizi işə salınacaq. Bu, Azərbaycandan Türkiyə və Avropa istiqamətində gedən əlavə yol olacaq. Dövlət rəhbərimiz hazırda Zəngəzur dəhlizi üzərində çox fəal şəkildə iş aparıldığını, Azərbaycan ərazisində tikinti işlərinin təxminən 70 faizinin artıq başa çatdırıldığını vurğuladı.

Dəyərlərimiz qorunur

Azərbaycan Prezidenti müsahibəsində ölkəmizin 30 il ərzində dəyişməyən siyasi prioritetlərini, milli hədəflərini də diqqətə çatdırdı. Bunlar dövlətçiliyimizin möhkəmləndirilməsi, qabaqlayıcı tədbirlər görməklə milli maraqlarımıza əsaslanan fəal xarici siyasətin yürüdülməsi və Azərbaycanın iqtisadi, siyasi inkişafı ilə bağlıdır.

Bəzi ölkələrdən fərqli olaraq, Azərbaycan prioritetlərinə və milli maraqlarına cavab verməyən hansı bir işə qoşulmur. Azərbaycan Prezidenti müstəqil davranır, müstəqil siyasət yürüdür və bunu qətiyyətlə bəyan edir. Dövlətimizin başçısı üçün mühüm olan Azərbaycan xalqının hökumətin siyasəti barədə düşüncələri.

Qədim İpək yolunda yerləşən əksər ölkələr kimi Azərbaycan da cəmiyyətdə müxtəliflik, çoxetniklik və çoxkonfessiyalı

lıq xarakteri ilə seçilir. Ölkə rəhbərinin qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan həmin bu müsbət ssenarinin bir hissəsidir və buna görə də mədəni irs dövlətimiz tərəfindən lazımı şəkildə qorunur.

Şəhərlərimizin əsl orijinallığının, nailiyyətlərinin qorunub saxlanması, tarixi-memarlıq abidələrimizin mühafizəsi və eyni zamanda şəhərə inkişaf etmək imkanının da verilməsi buna dəlalət edir. Bu gün ölkəmiz dünyaya nümunə olan multikulturalizmin Azərbaycan modelini yarada bilər. Azərbaycan əsrlər boyu və xüsusən də müstəqillik dövründə, sözün əsl mənasında, etnik və dini dözümlülüyün, birgəyaşayışın yüksək standartlarını nümayiş etdirir. Azərbaycanda bütün etnik qruplar bir ailə kimi yaşayır və bu, xalqımızın ən böyük sərvətlərindən biridir. Bu gün ölkəmiz fərqli mədəniyyətlərə hörmət ruhu ilə Qərblə Şərqi təmas məkanıdır. Müxtəlif dünyagörüşləri burada çox rahatlıqla dialoq qura bilir, bəşəriyyətin bu günü və gələcəyi üçün faydalı ideyalar, çağırışlar formalaşdırır.

Bu peşəkar yanaşma Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi inkişaf kursunu əks etdirir. Bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin həyata keçirdiyi məqsədyönlü daxili və xarici siyasətin uğurları, tarixinin ən qüdrətli mərhələsini yaşayan dövlətimizin nailiyyətləri müstəqil dövlətçiliyimizi qurub yaratmış, ölkəni inkişaf yoluna yönləndirmiş, vətəndaş müharibəsinin qarşısını almış, 1990-cı illərin əvvəlində hökm sürən qarışıqlıq və xaos vəziyyətinə son qoymuş Ümummilli Lider Heydər Əliyevin arzularının ardıcıl şəkildə həyata keçməsinin göstəricisidir. Cəmiyyətin nəbzini tutmağa, insanların necə yaşadığını, nə fikirləşdiyini, hansı problemlərlə üzləşdiyini və hansı arzulara malik olduğunu qiymətləndirməyə çalışan Ulu Öndər millimənəvi dəyərlərimizə, ailə institutunun möhkəmliyinə də xüsusi diqqət yetirirdi. Azərbaycan Prezidenti müsahibəsində bu mövzuda da fikirlərini bölüşdü.

Ölkələrin ərazi bütövlüyünə hörmət

Azərbaycanla Çin münasibətlərində qarşılıqlı rəğbət yaranan əsas amillərdən biri də ölkələrin bir-birinin ərazi bütövlüyünə hörmətlə yanaşmasıdır. Prezident İlham Əliyev müsahibəsində dedi: "Çinin ərazi bütövlüyünü, Vahid Çin və Çinin birləşməsi siyasətini hər zaman dəstəkləmişik və dəstəkləməkdə davam edirik. Bu siyasət bir neçə il əvvəl qeyd olunub, bir çox hallarda yenidən təsdiqlənib, tamamilə dəyişməz olaraq qalır və heç zaman da dəyişməyəcək".

Dövlətimizin başçısı müsahibəsində İkinci Qarabağ müharibəsi bitdikdən sonra Ermənistanla aparılan sülh danışıqlarına da diqqət yönəltdi. Sülh müqaviləsi ilə bağlı mövqeyimizin beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə əsaslandığını bir daha vurğuladı.

ABŞ-də, Fransada və bəzi digər Qərb ölkələrində böyük infraqurultura malik olan erməni lobbisinin bu mövzuda dövrü olaraq Azərbaycana hücumlarına, siyasətçiləri ələ almalarına, onların cəmiyyətinə, parlamentinə, mətbuatına və hökumət orqanlarına yol tapmaqla Azərbaycanofobiya mühitini yaratmalarına rəğmən dövlətimiz bu məsələdə də verdiyi sözləri tutmaq, mükəmməl bir örnək yaradıb daşnak xislətlilərin bütün cidd-cəhdlərini, yaydıqları zəhəri real əməldə puça çıxarmaq əzmindədir.

Azərbaycan Prezidentinin sözügedən müsahibəsi regionumuzda son dərəcə mühüm, maraqlı bir tarixi mərhələnin başlandığını və ölkəmizin bu realıqda nə qədər önəmli rol oynadığını göstərir. Ölkəmizin liderliyi ilə Cənubi Qafqazda parlaq bir gələcəyin bünövrəsi qoyulur.

**İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"**